
ВОЛОДИМИР ПАВЛОВИЧ МОВЧАНЮК

13 червня 2021 р. на 70-му році пішов із життя відомий шевченкознавець, старший науковий співробітник відділу шевченкознавства Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, кандидат філологічних наук Володимир Павлович Мовчанюк. Народився 12 червня 1952 р. в с. Чеснівка Хмельницького району Вінницької області. Закінчив 1977 р. факультет іноземних мов Львівського університету ім. І. Франка зі спеціальності «німецька філологія». Захистив дисертацію «Медитативна лірика Т. Г. Шевченка» (1988), за якою згодом видав однойменну монографію (1993). З 1985 р. до останніх днів працював у відділі шевченкознавства Інституту літератури.

Професійним покликанням В. Мовчанюка стало вивчення біографії і творчості Т. Шевченка. Разом із колегами готував тексти й коментарі до Повного зібрання творів Шевченка у 12 томах (т. 3, 1993; видання не завершено), наступного Повного зібрання творів Шевченка у 12 томах (т. 1—3, 2001—2002), видань «Листи до Тараса Шевченка» (1993), «Епістолярій Тараса Шевченка» (кн. 1—2, 2020). Співавтор розділу «Шевченкознавство» в колективній монографії «Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. 1926—2001. Сторінки історії» (2003), передмови та приміток (разом із В. Антофійчуком) до перевидання брошури Сильвестра Яричевського «Поет любові і протесту» (1914), що 2007 р. вийшла в Чернівцях німецькою, українською і румунською мовами. У монографії «Медитативна лірика Т. Г. Шевченка» комплексно дослідив ліричні жанрові форми в контексті жанрово-стильових тенденцій європейської та української поезії. Опублікував також низку статей, присвячених інтерпретації поетичних творів Шевченка, компаративному аналізу його творчості. Від початку роботи над «Шевченківською енциклопедією» (т. 1—6, 2012—2015) В. Мовчанюк виконував обов'язки наукового редактора тематичних розділів «Шевченко і світова література», «Слов'янські літератури і Шевченко» (македонська, словацька, чеська, серболужицька літератури), «Міфологічні образи». Написав до видання майже сотню персоналій, статей про окремі твори тощо. Опублікував поетичну збірку «Дорогою до Шевченка» (2010). Багато задумів залишилися нереалізованими, зокрема том власних наукових праць, про який стільки мріялося.

Колектив Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка висловлює глибокі співчуття рідним і близьким покійного.